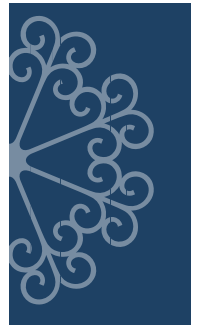

בית מזרח

גיליון שבועי
לתלמידי, בוגרי
וידידי ישיבת מיר

443

פרשת כי תבא

זמני כניסת ויציאת השבת

✡	🕒	
19:19	18:08	ירושלים
19:20	18:25	בני ברק
20:25	19:16	ציריך
20:17	18:50	וינה
21:05	19:36	אנטוורפן
20:46	19:33	פריז
19:58	18:59	לונדון

דבר הישיבה

סגולה נפלאה – להיטיב עם הבריות

שח מרן רה"י הגרנ"צ פינקל זצ"ל: אם הבריות היה מרגישים את חומר הענין של בין אדם לחבירו, היו מתנהגים אחרת לגמרי והחיים היו הרבה יותר טובים. אדם שמיטיב עם הברואים זוכה שאף הקב"ה מיטיב עמו ורואה שפע רב של סייעתא דשמיא בכל עניינו. **זו סגולה טובה לכל מי שטרוד בזיווגו, בפרנסתו ובשאר מאביו, להיטיב עם הבריות!**

אין הדברים אמורים במעשים גדולים בלבד אלא אפילו במעשים פשוטי ערך כגון הארת פנים לזולת שעליה אמר רבי יוחנן (כתובות קיא, ב): "טוב המלבין שיניים לחבירו יותר ממשקהו חלב".

אנחנו נוהגים תמיד לספר את המשגיח רבי חיים זאב פינקל זצ"ל [יא"צ ח"י אלול] היה תובע מבחורים, שלא ייתכן שבחור עולה ויורד כמה פעמים ביום במדרגות בית המדרש ואינו מברך את חבירו בברכת 'בוקר טוב' או מתעניין בשלומו. אגלה לכם סוד, שמתו לב שלפעמים פי מתעקם במקצת מחמת מחלתו, ילד קטן שנכנס לחדר כנראה הבחין בכך והתחיל לפחד, מטעם זה אני מנסה בכל כוחי לגרום לעיוות זה להיראות כחיוך רואים זאת בצורה מוחשית, חיוך או עיוות הפה הוא הבדל דק, אך הוא כל ההבדל בין קירוב בן אדם או ריחוק.

ומאידך פעמים ואדם מוכרח לעשות מעשה היכול להביא את חבירו לידי צעה, אך חובה עליו לעשות זאת בכל הרגישות על מנת למעט בכך ככל הניתן. השבוע נגיש אלי בחור להתיעץ עימי, הוא למד בחברותא עם בחור כשבדעתם היה לנסות אם לימודם המשותף יעלה יפה, והוא סבור שהם אינם מתאימים האחד לשני אך הוא חושש שחבירו יפגע מכך האם מותר לו להיפרד מחבירו או לא. כשאדם עומד ותוהה אם וכיצד לעשות את מעשיו, חזקה עליו שיעשה אותם ברגישות הנדרשת ובאופן שלא יפגע ברעהו. בדברים הקטנים הללו ניכרים מידותיו של האדם!

"הנה הפשטתם צורת הישיבה, וקלטתם רוח ורצון הישיבה, ובוה עשיתם לכם חבורה לילך בעקבות רוח הישיבה, ובכל מקום שאתם נמצאים לקחתם זאת כאילו להיות עם הישיבה בין כתלי הישיבה" (מין המשגיח הגה"צ רבי ירוחם ליבוביץ זצוק"ל ממיר)

מתורת רבותינו

עצה טובה ולקח מאלף מ'ביכורים' ליום הדין

ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם ואמרת אליו וגו' (כו, ג). ואמרת אליו - שאיך כפי טובה (רש"י)

הביכורים אינה אלא בשביל דבר הנראה לעינינו לכאורה כקטן וחסר ערך - להכיר טובה.

ואנחנו באמת זהו יסוד כל התורה כולה, כי כל פרט בעבודת ה' גדול הוא ונשגב עד מאד.

דעת חכמה ומוסר (ח"א מאמר פ"ג, עמ' רנ"ח)

עצה מועילה ליום הדין, אומר לנו מרן המשגיח הגה"צ רבי ירוחם ליבוביץ זצ"ל, לעשות עסק מדברים קטנים. הנה רואים אנו בפרשת הביכורים כי כל העסק הגדול בהעלאת הפירות לירושלים בקול המון חוגג אינו אלא כדי לעמוד בעזרה ולומר שאינו כפוי טובה, כל הטרחה סביב הבאת

בלי הרב - אין כלום

ארמי אובד אבי (כו, ה).

היו נכדיו, עצמו ובשרו, ובודאי לא רצה לנגוע בהם, וא"כ מה הכוונה שביקש לעקור את הכל?

אלא מכאן נלמד יסוד גדול, אף אם השבטים היו נותרים בחיים, אבל בלי יעקב אביהם אין להם כלום. בלי הרבי אין חיים והכל אבוד, וזהו שביקש לבן הארמי שבהריגתו של יעקב אבינו לא ישאר מבני ישראל כלום.

לבן ביקש לעקור את הכל, כשרדף אחרי יעקב (רש"י)

הקשה מרן ראש הישיבה שה"ת הגר"ח שמואלביץ זצ"ל, מהיכן לנו שלבן ביקש לעקור את הכל, והרי השבטים כולם כבר נולדו באותה עת, ואף אם היה הורג ח"ו את יעקב הלא ישארו שבטי י-ה, וקשה לומר שלבן רצה להרוג גם את השבטים, שהרי הם

להכרת הטוב - "דארף מען רעדן ווי א אידענע!"

ארמי אובד אבי (כו, ה).

מזכיר חסדי המקום (רש"י)

והבחור עדיין עומד דום, עד שנפטר ממנו המשגיח באמירת "א גוט", ותיכף פנה לדרכו, כאשר מרוב פחד ויראה בעומדו לפני המשגיח שכח הבחור להביע את תודתו לרבי ירוחם.

באותו שבוע קראו בתורה בפרשת כי תבא, ובשעות הערב התכנסו הבחורים בני ח"ו לשיעור חומש של המשגיח, קרא רבי ירוחם בנעימות את כל הפרשה החל מארמי אובד אבי, ופתח ותמה: מפני מה חייבה התורה את מביא הביכורים לספר את כל הפרשה הארוכה, ומזכיר והולך מן ארמי אובד אבי ומגולל ומספר את יציאת מצרים ובנין בית המקדש, וכל זה הוא מחמת הכרת הטוב להקב"ה להזכיר חסדי המקום, וכי לא די לו שהוכיח את הכרת הטוב שלו בכך שטרח והביא את ביכורי ראשית אדמתו אל הכהן, ומדוע צריך הוא עוד לפרט בפה את הכרת הטוב "אטו כי ורכלא ליחשיב וליזיל"? וכי צריכים "צו רעדן ווי א אידענע" [לפטפט כמו אשה]?

אמר המשגיח, אכן כן! כאשר מגיע הדבר להכרת הטוב "דארף מען רעדן ווי א אידענע!" [צריכים לפטפט כמו אשה].

והמשיך ואמר, לפעמים אני נתקל בבחור שעשיתי <

תוכן ותכלית מצות הבאת ביכורים לבית המקדש היא להכיר טובה להקב"ה ולהזכיר חסדי המקום, מעת יציאת מצרים ועד היום הזה, מרן המשגיח הגה"צ רבי ירוחם ליבוביץ זצ"ל היה רגיל לבאר כי לשם כך אין די בעצם מעשה הבאת הביכורים, אלא חובה על האדם לפרט בפיו ובדיבורו את חסדי ה' המרובים, וכפי שכתב בעל ספר החינוך (מצוה תרו): "משרשי המצוה, לפי שהאדם מעורר מחשבותיו ומציר בלבבו האמת בכח דברי פיו, על כן בהיטיב אליו השם ברוך הוא ובברכו אותו ואת אדמתו לעשות פירות וזכה להביאם לבית אלקינו, ראוי לו לעורר לבו בדברי פיהו, ולחשב כי הכל הגיע אליו מאת אדון העולם".

ומעשה שאירע בתלמיד הישיבה במיה, שאביו שלח עבורו חבילה בידי המשגיח, כאשר חזר רבי ירוחם לישיבה ממסעו של לקרוא לבחור שיופיע אצלו. מנהגם של תלמידי הישיבה הצעירים היה שעמדו לפני המשגיח ביראת כבוד מופלגת, ולא נפטרו מלפניו רק כשאמר המשגיח "א גוט", וכן היה גם בפעם הזאת, המשגיח נתן לידי הבחור את החבילה שקיבל מאביו וכמו כן מסר לו דרישת שלום ממנו,

מתורת רבותינו

לו טובה, ורואה אני שהוא אסיר תודה כלפי, צורת פניו מעידה שהוא אסיר תודה, אולם הוא חושב

לעצמו "הרי אין זה מתאים לפטפט עם המשגיח כמו אשה", ואני אומר כן! כשמגיע להכרת הטוב צריכים

להאריך בהודאה ולפטפט כמו אשה.

הגאון רבי דוב הכהן זופניק (- כתב יד, עמ' ט')

קללת 'והפיצך' - היא שעמדה לנו בימי השואה הנוראה

והפיצך ה' בכל העמים מקצה הארץ ועד קצה הארץ (כח, סד).

בשיחה שנשא המשגיח הגה"צ רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל לבני הישיבה בשנחאי עם סיום מלחמת העולם השנייה ומפלת הנאצים ימ"ש, השמיע לקח נפלא הנלמד מפרשת התוכחה בדרכי הצלת בני הישיבה מאימת המלחמה הנוראה.

המתבונן עתה במצב של עם ישראל רואה בחוש איך שעיקר הקללות הן הן הבטחה על קיום האומה, הלא הקללה של "והפיצך ה' בכל העמים מקצה הארץ ועד קצה הארץ" היא שעמדה לנו שניצלנו מידי הצורך הארוך ימ"ש, וכמו שאמרנו חז"ל (פסחים דף פ"ו ע"ב) "א"ר אושעיא מאי דכתיב (שופטים ה, יא)

צדקת פרזונו בישראל, צדקה עשה הקב"ה בישראל שפזרן לבין האומות".

ואותו רשע ארוך הלא פשט את ידו למחות שם ישראל מן העולם ח"ו, ולא נתיירא שמא יאמרו עליו מלכות קטלנית, שהרי הרג ואיבד את כל היהודים שנמצאו תחת רשותו, ואנו רואים כי כל הצלתנו הנסית והמופלאה היתה דוקא מהקללה הזאת "והפיצך ה' בכל העמים".

הוסיף הגה"צ המשגיח ואמר, הנה שמוע שמענו איך שבזמן האחרון התחדשה הישיבה והתייסדה שוב

בארה"ק והתיישבו בה ב"ה קיבוץ לומדים חשוב, ולארה"ב ג"כ הגיעו בני תורה רבים, ובכלל הלא כל הישוב בארה"ב הוא פלאי, שהרי זה זמן לא כביר מאז שהתגלתה יבשת אמריקה לעולם. וכן אנו רואים בכל שנות קיומנו בגלות, ואיך לא נראה שכל אומה כשנוחלת מפלה במלחמה אזי היא נכרתת ונאבדת וכבר לא תהיה אותה מלכות כמקודם, ולעומת זאת "ואנחנו קמנו ונתעודד", רואים כולם כי כלל ישראל חיי וקיים לנצח נצחים.

ממזרח שמש (עמ' רפ"ט)

מבאר רבותינו

עדות אישית על כח התפילה - ממרן רה"י שה"ת הגר"ח שמואלביץ

ונצעק אל ה' אלקי אבותינו וישמע ה' את קולנו (כו, ז).

כזה של פחד מות, מותר לו לבקש את משאלותיו מהקב"ה, ובעודו צועד אל חדר החקירות נשא תפילה חרישית להשי"ת, וביקש והתחנן שלושה דברים מלפני המקום:

הראשון, עזרני נא רבש"ע שאם אזכה להנצל מכאן שאוכל להתמסר לגמרי ליגיעת התורה, ולא יהיה עוד העול הכספי של הישיבה מוטל על כתפי.

ושנית, מבקש אני ממך רבש"ע שאזכה לגדל בנים תלמידי חכמים, ושלישית, שאזכה להשיא את בנותי לחתנים תלמידי חכמים.

דברים אלו סיפר הגר"ח בשמחת נשואי בתו הצעירה, וכה סח: ב"ה עזרני הקב"ה ברוב רחמי וחסדיו והעול הכספי של הישיבה כבר איננו מוטל על צוארי הבנים, הלא רואים אתם, זרע ברך ה', בנים תלמידי חכמים ההוגים בתורה, וזיכני ה' בחתנים תלמידי חכמים מרביצי תורה, וכעת ב"ה התקיימה תפילתי בשלמות כאשר זכינו לחתן תלמיד חכם לבתנו הצעירה.

בתכלית האיסור על ידי השלטון היפני שהגדיר אז את ארה"ב כארץ אויב, ועל כן היה צריך להיזהר במשנה זהירות שלא יודע הדבר ליפנים.

לא חלף זמן כביר והשלטונות היפנים שתו את עיניהם על הישיבה המתנהלת מתחת לאפס, ותהו מהיכן מתקיימת הישיבה במצב מלחמתי שכזה, ואיה הם מקורותיה הכלכליים בעתות שכאלו, ובאחד הימים נקרא ראש הישיבה לחקירה משטרתית על אודות מקורות המימון של הישיבה.

בלתי אפשרי לתאר את המתח והדאגה שאחזו את ראש הישיבה בשעה זו, כיצד יוכל להניח את דעתם של היפנים שמבקשים לחשוף מהיכן מתקיימים מאות בחורי הישיבה, הוא ידע היטב כי מטרת חוקרי המשטרה להכשילו ולהביא את כל תלמידי הישיבה בסכנה גדולה.

אולם אז התאזר הגר"ח באמונה ובטחון בהשי"ת, זהו הזמן לתפילה! חשב בלבו, כאשר האדם נמצא במצב

היה זה באותן השנים בהן שהתה ישיבת מיר בשנחאי, אליה נמלטו מאימת המלחמה הנוראה באירופה, העיר שנחאי עמדה באותו זמן תחת השלטון היפני שהיה בן ברית קרוב לנאצים הצוררים, מלכתחילה כבר הסתכלו היפנים על בני הישיבה כזרים וביקשו להיפטר מהם בהקדם האפשרי, ואם לא די בזאת, ריחפה סכנת קיום תמידית על בני הישיבה, באשר הנאצים דרשו מעמיתיהם היפנים לבצע בהם את אשר הם עוללו באחיהם באירופה, ומשך התייחסו היפנים לפליטי הישיבה בעוינות והצרו את רגליהם בכל הזדמנות.

אך למרות כל ההתנכלויות והקשיים המרובים, בחסדי ה' הצליח מרן ראש הישיבה שה"ת הגר"ח שמואלביץ זצ"ל להחזיק את קיום הישיבה גם בזמני קושי שכאלו, בדרכים לא דרכים הגיעו לידינו כספים שנשלחו אליו מידידי הישיבה בארה"ב. אולם כאן נוצרה בעיה נוספת, החזקת כספים אלו היתה אסורה

י"ד ושם לגדולי התורה חובשי ספסלי הישיבה הקדושה בעבר "בני היכלא"

הגאון המפורסם רבי יצחק צבי סעמיאטיצקי זצ"ל

הנודע בעולם הישיבות בשם ר' זיידל טיקטינר | מראשי ישיבת 'תורת אמת' בלונדון

כ"ו אלול תשט"ז • ס"ו שנים לפטירתו

אחת הדמויות בעלות שיעור הקומה בהן נתברכה היהדות החרדית לאחר השואה הנוראה, היתה דמותו של ר' יצחק צבי (זיידל) סמיאטיצקי זצ"ל ליד טיקטין.

עוד בילדותו ניכר זיידל הקטן בכישרונותיו הגדולים, ואמנם שקד אביו, ר' מרדכי שמואל זצ"ל על חינוך בנו ולא חסך מאמץ וממון על מנת להעניק עבור בנו את טובי המלמדים, ועד כדי כך הגיעו הדברים

שכאשר שם ר' מרדכי שמואל את עינו בתלמיד חכם מובהק הראוי ללמד את בנו תורה שאין המלמדות אומנותו קם והפכו למלמד ומרביץ תורה. והילד עשה חיל בלימודו.

"בני היכלא"

יד ושם לגדולי התורה חובשי ספסלי הישיבה הקדושה בעבר

הרב זיידל סמיאטצקי (יושב ראשון מימין)

לאחר שלמד אצל בחירי המלמדים הטיקטנאים, שמע תורה מפי ר' חיים ביאליטוקר הנודע במשך שלוש שנים רצופות, ולאחר מכן יצק מים על ידי ר' נפתלי ור' בערל לייב ראשי הישיבה הקטנה בטיקטין.

לא ארך הזמן, וזיידל הנער הלמדן, שוב לא מצא לו מקום להתגדר בו בטיקטין. ר' שמואל השוחט שעמד עד מהרה על טיב כשרונותיו המריצו גלגלות למקום תורה הלא הן הישיבות הגדולות בליטא.

ראשית דרכו היתה לישיבת לומזא הסמוכה, ומשם עבר לישיבת מיר הנודעת. במיר החלה אישיותו הרב גונית להתפתח להתגבש ולהתבלט. שקידתו הגדולה ידיעותיו הרבות והמקיפות, ההבחנה הדקה ויכולת ניתוח המעמיק כח החידוש הנפלא וכושר ההסברה ואומנות ביטוי מחד, ומידותיו הנעלות והתרומיות, לב רגש ורגיש, עדינות הנפש ואצילות הרוח מאידך, עשוהו לאיש מורם מעם.

ואמנם הצביע עליו רבן של כל בני הגולה הגאון ר' חיים עוזר זצ"ל כמי שעתידי למלא את מקומם של גדולי הדור.

היעליו הטיקטיני לא אכזב את תקוות רבותיו

עיקר התפתחותו היה באותן שבע עשרה שנה שבלה בישיבת מיר וכפי שכתב גיסו הרב אלטר האלפרערן בהקדמה לספרו נחלת יצחק ונצטט לשונו: ויגדל הנער הלוחך וגדול בתורה ויראת שמים, הוא למד בכמה ישיבות קטנות, אבל עיקר התפתחותו היה באותן שבע עשרה שנה שיגע ועמל בתורה בישיבת מיר הקדושה והמפוארה.

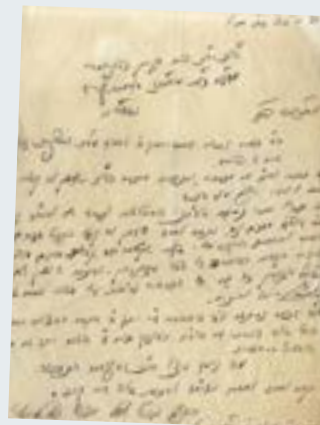
ומחנכיו, עוד בהיותו בישיבה התרכז סביבו חוג לומדים צעירים אשר שתו בצמא את חידושי בתורה והושפעו מאישיותו הקורנת. ר' זיידל היה להם לאב ומורה.

מכתב היסטורי

ממון רה"י שה"ת הגר"ח שמואלביץ זצ"ל אל הגאון רבי זיידל טיקטני

לחכימא", לפנינו המילים בשלמותן הכתובות על ידי הגר"ח בצורה שונה מעט מהנהוג - "ודי לחכימא" בלשון רבים).

המכתב עוסק באשרות הכניסה (הוויזות) עבור רבי חיים שמואלביץ עצמו ועבור תלמידי הישיבה. הגר"ח שמואלביץ במכתבו ההיסטורי שלפנינו מבשר לגר"ח סמיאטצקי כי נפל הפור - הישיבה עוברת לארה"ב וכה כותב הגר"ח: "תיכף אחרי נסיעת הדר"ג החלטתי לנסוע ישר לארה"ב וגם מו"ח שליט"א מסכים לזה" (אגב, רק חלק קטן של הישיבה נשאר בסופו של דבר בארה"ב, רובם עלו הם ראשי הישיבה ארצה). מו"ח שליט"א" אודותיו כותב הגר"ח במכתבו, הוא כמובן מרן ראש הישיבה הגרא"י פינקל, חמיו של הגר"ח שמואלביץ.

מכתב היסטורי ארוך וחשוב, העוסק בהכנות לקראת עזיבתה של ישיבת מיר את גלות שנגחאי עם סיום השואה. מפאת הנושא הרגיש של קבלת אשרות כניסה עבור מאות הגולים, המכתב כתוב ברמזים והוא כולל בין היתר גם תגליות היסטוריות. נשלח אל הגאון רבי זיידל סמיאטצקי, חתנו ור"מ ישיבתו של הרב שניידר ומראשי וועד ההצלה. א' תצווה [אדר] תש"ז [1947].

המכתב ההיסטורי שלפנינו נכתב לקראת עזיבתה של ישיבת מיר את גלות שנגחאי - סירת ההצלה הפלאית שזימנה ההשגחה העליונה עבור הישיבה הקדושה שעברה שם את השואה, כבמעין תיבת נוח מודרנית, בעוד אירופה הופכת לבית מטבחיים אחד גדול ובני משפחתם ועמם נרצחים בשיטתיות. בשנגחאי אמנם לא חיו בני הישיבות בתנאים בהם היו רגילים בישיבות אך מי צריך תנאי מחיה בעת אשר הוריו, בני משפחתו ועמו נטבחים.

המכתב, כאמור, נכתב ברמזים מפאת הנושאים הרגישים של קבלת אשרות הכניסה לארה"ב. בסיום אחד הקטעים אף כותב הגר"ח את הסימן היהודי המוסכם אודות נושאים שהשתיקה יפה להם - "ודי לחכימא" (אגב, בדרך כלל הוא נכתב בראשי התיבות 'וד'ל' הנהוגים להתפענח כ-'ודי ליטא, אך מי צריך תנאי מחיה בעת אשר הוריו, בני משפחתו ועמו נטבחים.

באותה החבורה החשובה של תלמידים שכמה מהם כבר הגיעו להוראה, היה רבי זיידל זצ"ל בין החשובים, חידושי תורה נבעו מפיו כמעין המתגבר, והיה חוג של בחורים שהיו שותפים בצמא את דבריו - הכנה חשובה לתפקידו הסופי שהיה מזומן לו מן השמים, להרביץ תורה ברבים כראש ישיבה גדול. גם יתר הכשרונות הדרושים במנהיג נתגלו בו כבר אז, בהיותו דואג עבור חבריו הצעירים המביאים אליו את דאגת לבם במקצועות שונים בחייהם, ובהיותו ממותיק סוד עם אישי הנהלה בכמה צרכי רבים ויחידים שעמדו על הפרק, ובמה שרבה של מיר הגאון הגדול ר' אברהם צבי הירש קמאי זצ"ל, השתמש בר' זיידל בכל שעת הצורך לעזור לו בעניני העיר.

באותם הימים, עם הירידה הכלכלית התלולה בטיקטין, הורע גם המצב הכלכלי בבית הסימיאטצקים. ר' זיידל נחלץ לעזרת אמו האלמנה ואחיותיו אשר בטיקטין. משכר הלימוד שהשתכר בתתו שיעורים לבני העשירים ליוצאי אמריקה ואנגליה שלמדו בישיבה, תמך ר' זיידל בבני משפחתו בעוד הוא עצמו חי בדוחק ובצמצום, לבסוף נאלץ לעזוב את הישיבה החביבה עליו כל כך ועבר לורשא שם שימש כרב בשלושה בתי כנסת וכמנהל רוחני לצעירי אגודת ישראל, עד שבשנת תרצ"ח נתקבל כרבה של וולוז'ין המעטירה.

פטירתו בטרם עת

בלילה הראשון של סליחות כ"ו אלול תשס"ז הסתלק בחטף במיטב ימיו, אחד מגדולי עולם התורה הגאון **רבי יצחק צבי המכונה זיידל סמיאטיצקי** זצ"ל. באותה תקופה הסתלקו עוד כמה מרביצי תורה מופלאים שכמו רבי זיידל אף הם רכשו את תורתם בישיבת מיר באירופה ובגלות שנחא; בתוך דברי ההספד שנישאו עליהם, היה מי שאמר שבני ישיבת מיר באירופה אף הם היו בכלל גזירת המלחמה העולמית השנייה, אלא שהקב"ה הותירם לפליטה כדי לכוון ולהעמיד מהם את עולם התורה אחר החורבן הנורא, וכיון שכן אחר שנתקיים הדבר ועולם התורה הלך וקם ממילא אף הם לא נמלטו מן הגזירה ונסתלקו טרם עת.

כאשר שמע הגה"צ המשגיח **הגר"י לוינשטיין** זצ"ל את רוח הדברים שללם בכל תוקף, הוא לא התווכח עם התירוץ שמסביר את רצף האסונות נכון אם לאו, אלא התקומם על עצם הקושיה. טען שאין כאן לא קושיה ולא תירוץ - משום שאין ביכולתנו להשיג ולהבין משהו בדרכי שמים, וממילא פשוט שאין ביכולתנו להקשות קושיית כלל.

(משולחנו של רבי אליהו ברוך)

יעצוני ועוררנו להוציא לאור את כל מה שאפשה ולבסוף הצענו את המצב לפני פאר הדור הגר"ז מברסק זצ"ל, והוא השיב שדעתו שיש להדפיס.

מקורות: מתוך המבוא לספרו נחלת יצחק; תולדות ישיבת מיר - צינוביץ; קובץ הפרדס ועוד

שלמדו בישיבתו, ראה מרחב חדש לפעילות חינוכית ציבורית, לה הקדיש ממיטב זמנו ומרצו בשנות חייו האחרונות. במסגרת פעולה זו ביקר מספר פעמים במרוקו, נחל שם הצלחה גדולה והעביר מספר רב של תלמידים ברוכי כשרון לישיבות שונות בתפוצות ובישראל. כן נסע לישראל ולאמריקה הצפונית והדרומית כדי לגבש עורף ציבורי איתן לביצוע משימה קדושה זו של הפצת התורה בקרב יהדות צפון אפריקה.

עשרות תלמידיו מהם גדולי תורה, היו שכרו על כל עמלו של המנהיג והמחנך והם שימשו לו כפיצוי מה, על שנות עבודתו המיגעית והתמסרותו ללא סיג שהביאו בעקבותיהם ערעור בריאותו.

פטירתו הפתאומית במיטב ימיו, כבוא השמש בצהרים של רבי זיידל זצ"ל, באה באמצע נסיעה חשובה לארצות הברית, שמטרתה היתה לארגן קליטה במספרים חשובים של ילידי מרוקו נבחרים, בישיבות וכוללים קיימים וחדשים שם, דווקא בלילה שאחרי אסיפה אשר בה הובטח לו ביצוע מטרות הרמה הזאת, נפל על במותיו חלל בלילה הראשון של סליחות כ"ו אלול תשס"ז, תהא נשמתו צרורה בצרור החיים.

כתביו נדפסו בעידודו של פאר הדור הגר"ז מסריסק זצ"ל

מכל המון השיערים שהגיד רבי זיידל בישיבה, לא נכתב אלא מעט מן המעט, כי הוא לא היה רגיל בדרך כלל לרשום שיעוריו אפילו לזכרון לעצמו, אלא עמל עליהם בכל פעם מחדש, ורק מסיבות המתרחשות לפעמים, כגון לצורך הדפסה באיזה מאסף או ירחון, או סיבות אחרות כגון בנסיעות, כתב לפעמים שיעוריו, ולא עוד אלא שפעם אחת הציעו לו את הרעיון לכתוב ספר, ותהי תשובתו בזה הלשון: "לכתוב ספר זו אחריות גדולה, ואני אינני מבקש לא כסף ולא כבוד".

כותבים המדפיסים ומוציאים לאור של ספרו נחלת יצחק, מפני כל הני"ל, לא היה בדעתנו להדפיס את הכתבים שנשארו ממנו, אולם כמה אנשים גדולים

שמי אירופה התקדרו. הצורך הנאצי עמד לפני פלישה לפולין. ר' זיידל חש בסכנה המתקרבת, נחלץ להצלת ישיבת מיר, עמה עמד בקשר הדוק ומתמיד. הוא נסע למיר, הפעיל את מלוא השפעתו ואף פעל למען העברת הישיבה לליטא המזרחית. אך מאחר שגם שם הבטחון לא היה מלא, עשה הכל למען העברת הישיבה על ארבע מאות תלמידיה למקום מבטחים, - אמריקה דרך יפן. משהגיע כל המתנה הגדול ליפן, נכנסה אף זו למלחמה והדרך לאמריקה נחסמה. ר' זיידל פעל והפעיל. הוא גילה מסירות וכשרון אין קץ בפעילותו למען תלמידי הישיבה. קסמו האישי עמדו לו במשאו ומתנו עם נציגי השלטונות השונים ונועם הליכותיו היה לו לעזר רב באירגון העזרה המיידית במזון ודויר.

בשנת תש"ג הגיע ר' זיידל ללונדון במסגרת חילופי הדיפלומטים בין המעצמות היריבות, וכאן שוב מצא שדה נרחב לפעילות. מיד עם הגיעו "נחטף" על ידי הנהלת ישיבת "תורת אמת" של הגאון הצדיק ר' משה שניידר זצ"ל, שהיתה אז הישיבה היחידה באנגליה ברמה 'ליטאית' ממש. לאחר שיעורו הראשון שם, עדיין כאורה, נתמנה מיד כמגיד שיעור וראש הישיבה, משרה בה כיהן עד סוף ימיו משך ארבע עשרה שנים רצופות. שיעוריו בישיבה הפכו לשם דבר רבים נהרו לשמוע אמרי שפר מפיו מפיך המרגליות של ר' זיידל טיקטינה, מיצגה הנאמן של דרך הלימוד הליטאית הידועה. העמיד תלמידים הרבה ואף דאג לסידורם הכלכלי, וכאן עמדה לימינו רעיתו הרבנית גיטל ע"ה, בתו של מיסד הישיבה הרב ר' משה שניידר זצ"ל.

במשך הזמן הפך ר' זיידל לאחד מדבוריה ומנהיגיה של היהדות החרדית באירופה. עם סיום המלחמה נבחר ל"ועד ההצלה", ובמסגרת זו פעל גדולות ונצורות למען הצלתם של בני התורה, שרידי השואה. כן היה חבר קבוע במועצת הרבנים של "תנועת אגודת ישראל" העולמית.

אך בכל זאת לא אמר די. כאשר עמד על טיב כשרונותיהם של צעירים יוצאי מרוקו וצפון אפריקה

ולבקר בהיכלו

עצרת חיזוק והתעוררות לע"נ ולזכרו של אחד מבני החבורה, הבה"ח זוסיא יהודה (זושא) הייזלר זצ"ל, שנסתלק בחטף לבית עולמו, בה נשא דברים הגאון הצדיק רבי אלימלך בידרמן שליט"א בהשתתפות המוני בני הישיבה הק"ק הקב"ה ינחם את בני המשפחה בתוך שאר אבלי ציון וירושלים

מחזור ו'

הזמנה של מצוה
ירחי כלה
ישיבת מיר

לע"נ ידידנו הרבני הרה"ג ר' אליהו ב"ר אברהם דוד רוזנגרטן זצ"ל צריך
 ממייסדי הירחי כלה

בעזה"ת כמידי שנה יתקיימו ימי לימוד למשתתפי הירחי כלה
 שיעורים בסוגיות דכלה יימסרו מפני
 מפי ראשי ורבני הישיבה ומרביצי התורה שליט"א

סוגיא דכלה

סדר א': דינא דמלכותא דינא בזמננו
 סדר ב': ביומו תתן שכרו, ישיבה בסוכה

בימים ראשון ושני ז'-ח' תשרי עשי"ת תשפ"ג
 2-3 באוקטובר 2022

ברוכים הבאים בשם ה'

להרשמה נא חייגו: 02-5410933

לקבלת חוברת המראי מקומות ניתן לשלוח
 בקשה למייל: yarchei.kallah@themir.org.il

מקומות לימוד מיוחדים לאורחי הירחי כלה בבית המדרש בית ישעיה | ארוחת
 בוקר וצהריים תוגש בחדר האוכל המיוחד ללומדי הירחי הכלה. | כיבוד קל יוגש
 בסמיכות לביהמ"ד בזמני הלימוד | מקומות חניה שמורים ללומדי הירחי כלה

בברכת כתיבה וחתימה טובה

